

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUS ENERGIAVIRASTON MAKSULLISISTA SUORITTEISTA ANNETUN TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUKSEN MUUTAMISESTA

Energiaviraston maksullisista suoritteista annettua työ- ja elinkeinoministeriön asetusta (1217/2022, jäljempänä *maksuasetus*) on tarpeen päivittää ottaen huomioon muutokset, jotka johtuvat sähkömarkkinalain muuttamisesta annetusta laista (497/2023, jäljempänä *sähkömarkkinalain muutoslaki*) ja biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muutoslaista (1272/2023, jäljempänä *kestävyyslain muutoslaki*).

Sähkömarkkinalain muutoslain johdosta sähkön verkonhaltija voi hakea Energiavirastolta sähkömarkkinalain 23 a §:n mukaista poikkeuslupapäätöstä taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalveluiden hankinnasta ja jakeluverkonhaltija voi hakea Energiavirastolta sähkömarkkinalain 52 a §:n mukaista poikkeuslupapäätöstä joustopalveluiden hankintavelvollisuudesta. Lisäksi kyseisen muutoslain johdosta verkonhaltijat voivat hakea Energiavirastolta sähkömarkkinalain 29 b §:n mukaista päätöstä oikeudesta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää energiavarastoja.

Kestävyyslain muutoslailla biopolttoaineista, ja bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013, jäljempänä *kestävyyslaki*) 2 §:ään lisättiin viittaus sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin (1260/1999, jäljempänä *sähköverolaki*), ja siten kestävyyslain soveltamisalaa laajennettiin koskemaan myös eräitä sähköverolain mukaisia verovelvollisia. Sen johdosta lämmitys- ja työkonebiokaasun tuottajat, joiden biokaasun tuotanto on yli 1 GWh vuodessa, mutta joiden laitosten kokonaislämpöteho on alle 2 MW, voivat biokaasun kestävyuden osoittamiseksi hakea kestävyysjärjestelmän hyväksyntää Energiavirastolta.

Sähkömarkkinalain ja kestävyyslain muutoslait edellyttävät muutoksia maksuasetukseen. Maksuasetusta muutettaisiin lisäksi huomioiden päästökaupan ulottuminen nykyisin myös meriliikenteeseen. Samassa yhteydessä maksuasetukseen tehtäisiin vähäisiä ja teknisluonteisia muutoksia sekä muokattaisiin tiettyjen Energiaviraston suoritteiden hintaa, jotta ne vastaisivat täsmällisemmin niiden tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Ehdotetulla asetuksella muutettaisiin maksuasetuksen 2 §:n 11 kohta, 4 §:n 11 kohdan e alakohta, 7 §:n 1 momentin johdantokappale ja 19 ja 20 kohta sekä 2 momentti, 8 §:n 1 momentin 5 kohta ja 9 §:n 1 momentin 7 kohta, sekä lisättäisiin 2 §:ään uusi 2 a ja 2 b kohta, 4 §:ään uusi 2 a ja 2 b kohta sekä 12 kohtaan uusi g ja h alakohta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on arvioinut Energiavirastolta saamiensa tietojen pohjalta kaikki maksuasetuksen mukaiset suoritteiden hinnat siten, että ne vastaavat niiden tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää valtion maksuperustelain (150/1992, myöhemmin myös *maksuperustelaki*) mukaisesti. Maksuasetuksessa esitettävät suoritteet ovat luonteeltaan maksuperustelain 6 §:n mukaisia julkisoikeudellisia

suoritteita, sillä niiden kysyntä pohjautuu lakiin ja Energiavirastolla on yksinomainen oikeus niiden tuottamiseen. Ehdotettuun asetukseen sisältyvät suoritteet annetaan hakemuksesta ja ne liittyvät vastaanottajien taloudelliseen toimintaan, jolloin niiden tulee maksuperustelain 4 §:n mukaan olla maksullisia suoritteita.

Maksuperustelain 6 §:n mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Maksuperustelain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 176/1991 vp) mukaisesti poikkeaminen omakustannusarvosta on mahdollista, jos suoritetta koskevassa erityislaissa säädetään muunlaisesta arviointiperusteesta. Maksuperustelain 6 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisen samanlaatuisista suoritteista voidaan määrätä samansuuruinen maksu silloinkin, kun suoritteen tuottamisesta aiheutuva kustannukset poikkeavat toisistaan, jolloin on huomiotava suoritteiden keskimääräinen kokonaiskustannus. Omakustannusarvosta on mahdollista myös poiketa maksuperustelain 6 §:n 3 momentista tarkemmin ilmenevin perustein.

Ehdotetun asetuksen mukaiset hinnat perustuvat viraston laskennalliseen henkilötyötuntihintaan, johon on laskettu mukaan keskimääräiset palkkakustannukset sivu- ja yleiskustannuksineen, ja joka kerrotaan arviolla suoritteen vaatimasta työmäärästä. Eri suoritteiden perusteena käytetyt henkilötyötuntihinnat voivat poiketa toisistaan, sillä ne perustuvat kyseisen tulosityksikön toteutuneisiin tuntihintoihin. Tällä pyritään mahdollisimman tarkkaan kustannusvastaavuuteen. Arviot uusien tehtävien mukaisten suoritetyyppien hinnoista on pyritty saamaan oikeansuuruisiksi myös vertaamalla niitä jo olemassa oleviin suoritteisiin ja niiden kustannusvastaavuuteen, mikäli soveltuvia vertailukohteita on ollut. Jo aiemmin olemassa olleiden tehtävien mukaisten suoritetyyppien hinnat, jotka asetuksella päivitetäisiin uudelle tasolle, on mitoitettu vastaamaan niitä kustannuksia, joita Energiavirastolle on keskimäärin suoritteiden tuottamisesta aiheutunut viimeisen kolmen vuoden aikana. Tältä osin alun perin arvioitu työtuntimäärä suoritetta kohden on osoittautunut liian matalaksi. Lisäksi yhden jo aiemmin olemassa olleen suoritetyyppin hinta päivitetäisiin uudelle tasolle huomioiden viimeaikaiset sekä ennakoitavissa olevat muutokset sähkömarkkinoilla, samoin kuin Energiaviraston tietojärjestelmiin liittyvät tarpeet.

Suoritteiden kustannuslaskelmat ovat tämän muistion liitteenä.

Suoritteiden hinnoittelu ei lisää yritysten hallinnollista taakkaa, koska suoritteet perustuvat jo voimassa olevaan lainsäädäntöön. Asetuksella näille suoritteille säädettäisiin vain hinta. Asetuksella säädettävien rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen ja sen muutospäätöksen hinnan arvioidaan jonkin verran nostavan toiminnanharjoittajien kustannuksia, kun otetaan huomioon toiminnanharjoittajien lämmityksessä ja työkoneissa käytettävää biokaasua koskevan liiketoiminnan laajuus, mutta maksun arvioidaan jäävän sellaiselle tasolle, että toiminnanharjoittajilla säilyy verotuksellinen kannustin hakea rajoitettua kestävyysjärjestelmää koskevaa hyväksyntää Energiavirastolta. Lisäksi rajoitettua kestävyysjärjestelmää koskevat maksut ovat kertaluontoisia. Muilta osin yritysten kustannusten arvioidaan kohoavan hyvin maltillisesti, sillä kyse on liiketoiminnan laajuuteen nähden vähäisistä ja pääosin kertaluontoisista maksuista.

1 Sähkömarkkinalaki (9.8.2013/588)

1.1 Päätös poikkeamisesta lisäpalveluiden ja joustopalveluiden hankintavelvollisuudesta

Tausta

Sähkömarkkinalain (588/2013) 23 a §:ssä on säädetty Energiaviraston tehtäväksi hakemuksesta päättää, voidaanko verkonhaltijalle myöntää poikkeus taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalveluiden hankintavelvollisuudesta. Sähkömarkkinalain 52 a §:ssä on säädetty Energiaviraston tehtäväksi hakemuksesta päättää, voidaanko jakeluverkonhaltijalle myöntää poikkeus joustopalveluiden hankintavelvollisuudesta.

Sähkömarkkinalain 21 c §:n mukaan verkonhaltijan on huolehdittava sähköverkkonsa varmasta, luotettavasta ja tehokkaasta käytöstä sekä siitä, että kaikki verkonhaltijan sähköverkon varmaan, luotettavaan ja tehokkaaseen käyttöön tarvittavat lisäpalvelut sekä kulutusjouston ja energiavarastojen edellyttämät palvelut ovat saatavilla. Saman lain 23 a §:n mukaan sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehtojen on oltava puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä sekä yhteensopivia muiden verkonhaltijoiden vastaavien ehtojen kanssa.

Lain 23 a §:n 2 momentin mukaan verkonhaltijan on hankittava sähköverkkooaan varten tarvittavat taajuuteen vaikuttamattomat lisäpalvelut kiinteitä verkkokomponentteja lukuun ottamatta avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Saman lainkohdan mukaan Energiavirasto voi hakemuksesta myöntää verkonhaltijalle määräajaksi poikkeuksen hankintavelvollisuudesta, jos taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalvelujen markkinapohjainen hankinta ei ole verkonhaltijalle taloudellisesti tehokasta. Poikkeus voidaan myöntää verkonhaltijalle 5 vuodeksi kerrallaan. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 318/2022 vp, s. 66) mukaan osa taajuudesta riippumattomista lisäpalveluista on luonteelta sellaisia, että mekanismit arvioida tällaisten palveluiden tarpeita ovat kansallisesti pitkälti vielä selvittämättä. Poikkeusmenettelyn tavoitteena olisikin varmistaa taajuudesta riippumattomien lisäpalveluiden markkinaehtoiseen hankintaan siirtymiselle tarvittava siirtymäaika sekä prosessi, joka huomioi taajuudesta riippumattomien markkinaehtoisten lisäpalveluiden asteittaisen, tarvepohjaisen kehittymisen.

Sähkömarkkinalain 52 a §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijan on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä joustopalveluja jakeluverkkonsa käytön ja kehittämisen tehostamiseksi sekä siirtorajoitusten hallitsemiseksi vastuualueellaan tai vastuualueensa rajojen yli tapahtuvissa siirroissa. Jakeluverkonhaltijan on hankittava joustopalvelut avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Joustopalvelujen hankintaehtojen on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä joustopalvelujen tuottajille eikä niissä saa olla perusteettomia tai kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Joustopalvelujen hankintaehtojen on edistettävä energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista ja kustannustehokkuutta. Ehdot on julkaistava.

Lain 52 a §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto voi hakemuksesta myöntää jakeluverkonhaltijalle poikkeuksen 1 momentissa tarkoitettusta hankintavelvollisuudesta, mikäli joustopalvelujen markkinapohjainen hankinta ei ole taloudellisesti tehokasta, tai jos se johtaisi vakaviin markkinoiden vääristymiin tai lisäisi siirtorajoituksia. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 318/2022 vp, s. 75) mukaan joustoa voidaan käyttää jakeluverkossa moneen tarkoitukseen, joista pääasiallisia ovat toimitusvarmuuden

parantaminen, siirtorajoitusten hallinta, kuormanohjaus kysyntähuipuilta sekä sähkön laatuun liittyvät toimenpiteet, kuten jännitekuoppien hallinta, joten viranomaisen tulisi arvioida poikkeuksen tarpeellisuutta eri käyttötarkoitusten osalta erikseen.

Kyse on hakemuksesta annettavista päätöksistä, joiden tulee valtion maksuperustelain 4 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan olla maksullisia suoritteita, jollei maksuttomuudelle ole perusteltua syytä. Lisäksi suoritteet liittyvät vastaanottajien taloudelliseen toimintaan, joiden on maksuperustelain 4 §:n 2 momentin mukaisesti erityisesti oltava maksullisia. Hallituksen esityksessä (hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi, HE 318/2022 vp) ei ole otettu kantaa suoritteiden maksuttomuuteen tai omakustannusarvosta poikkeamiselle. Sähkömarkkinalain 116 § mukaan lain mukaiset ministeriön ja Energiamarkkinaviraston suoritteet ovat maksullisia. Omakustannusarvosta poikkeamiselle ei ole olemassa myöskään maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaisia perusteita. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetuksessa säädetään maksu kyseisille suoritteille. Kyseessä on uusi maksu.

Poikkeushakemuksia koskevat säännökset ovat tulleet voimaan 1. kesäkuuta 2023 ja näin ollen tarvittavat muutokset maksuasetukseen ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Hankintavelvollisuudesta poikkeamis päätöksen maksu ja maksun perusteet

Energiaviraston arvion mukaan sähkömarkkinalain 23 a ja 52 a §:n mukaisia hakemuksia jätetään Energiavirastolle alkuvaiheessa noin 70 kappaletta ja sen jälkeen muutamia vuosittain.

Hallituksen esityksen (HE 318/2022 vp, s. 66) mukaan osa taajuudesta riippumattomista lisäpalveluista on luonteelta sellaisia, että mekanismit arvioida tällaisten palveluiden tarpeita ovat kansallisesti pitkälti vielä selvittämättä. Tämä lisää hakemusten käsittelyyn vaadittavaa työmäärää.

Koska lain 52 a §:n mukaista joustoa voidaan käyttää jakeluverkossa moneen tarkoitukseen, joista pääasiallisia ovat toimitusvarmuuden parantaminen, siirtorajoitusten hallinta, kuormanohjaus kysyntähuipuilta sekä sähkön laatuun liittyvät toimenpiteet, kuten jännitekuoppien hallinta, tulisi viranomaisen arvioida poikkeuksen tarpeellisuutta eri käyttötarkoitusten osalta erikseen. Samoin taajuudesta riippumattomia lisäpalveluita voidaan käyttää useaan eri tarkoitukseen. Tämä lisää Energiaviraston arvion mukaan yksittäisen hakemuksen käsittelyn työmäärää merkittävästi.

Energiavirasto arvioi, että verkonhaltijan taajuudesta riippumattomien lisäpalveluiden hankintavelvollisuudesta poikkeamisen sekä jakeluverkonhaltijan joustopalveluiden hankintavelvollisuudesta poikkeamisen hakemuksen käsittelyyn ja päätöksen antamiseen käytettävä työmäärä olisi noin 11 tunnin suuruinen kummassakin tapauksessa. Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetukseen uusina lisättävien verkonhaltijan taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalveluiden ja jakeluverkonhaltijan joustopalveluiden hankintavelvollisuudesta poikkeamista koskevaan hakemukseen annettavan päätöksen hinnaksi säädettäisiin kummassakin tapauksessa 1 000 euroa.

Energiaviraston arvion mukaan aiheutuva työmäärä koostuu muun muassa hankintavelvollisuudesta poikkeamiseksi koskevan hakemuslomakkeen luomisesta, markkinaehtoisuuden arvioinnista sekä päätösten valmisteluun liittyvistä työtehtävistä, kuten arvioinnista, täydennyksestä, esittelystä, arkistoinnista ja tiedoksiantomenettelystä.

Maksun osalta on huomioitava, että se pohjautuu uuteen sääntelyyn. Energiavirastolla on vahva kokemus uuden lainsäädännön toimeenpanosta, ja kokemuksen mukaan uuden hakemustyyppin käsittely on poikkeuksetta työlästä. Uuden sääntelyn ollessa uusi kokonaisuus niin toiminnanharjoittajille kuin viranomaisellekin, ei soveltamiskäytäntöä ole vielä olemassa. Uuteen sääntelyyn perustuvat hakemukset ovat usein teknisten yksityiskohtien osalta puutteellisia ja vaativat useita täydennyskierroksia. Edes hyvin huolellisella ja ennakoivalla ohjeistuksella ei voida aina välttyä siltä, että hakemuskäsittelyn yhteydessä ratkaistavaksi tuleekin teknisten yksityiskohtien osalta sellaisia asioita, joista ei ole vielä soveltamiskäytäntöä, ja jotka on linjattava harkiten toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi.

Hakemusmaksut	Euroa
Päätös verkonhaltijan oikeudesta poiketa taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalveluiden hankintavelvollisuudesta	1 000
Päätös jakeluverkonhaltijan oikeudesta poiketa joustopalveluiden hankintavelvollisuudesta	1 000

1.2 Päätös verkonhaltijalle myönnettävästä luvasta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää energiavarastoja

Tausta

Sähkömarkkinalain 29 b §:ssä on säädetty Energiavirastolle toimivalta myöntää verkonhaltijalle lupa omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää energiavarastoja. Sähkömarkkinalain 29 b §:n 1 momentin mukaan verkonhaltija ei saa harjoittaa energiavarastoliiketoimintaa. Sähkömarkkinalain 29 b §:n 2 momentin mukaan verkonhaltija saa kuitenkin 1 momentin estämättä omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää energiavarastoja, jotka ovat verkonhaltijan kiinteitä verkkokomponentteja. Energiaviraston on verkonhaltijan hakemuksesta myönnettävä verkonhaltijalle lupa omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää tällaisia energiavarastoja. Sähkömarkkinalain 3 §:n 30 c kohdan mukaan kiinteällä verkkokomponentilla tarkoitetaan verkkokomponenttia, joka on kantatai jakeluverkon yhtenäinen osa ja jota käytetään ainoastaan kanta- tai jakeluverkon varman ja luotettavan toiminnan varmistamiseen ja jota ei käytetä valtakunnalliseen tasehallintaan eikä siirto rajoitusten hallintaan. Sähkömarkkinalain muutoslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 318/2022 vp, s. 68) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan energiavarasto voitaisiin myös katsoa kiinteäksi verkkokomponentiksi, jos varaston käyttötarkoitus vastaisi kiinteälle verkkokomponentille asetettuja vaatimuksia. Energiavirasto arvioisi lupaa myöntäessään, onko kysymyksessä kiinteä verkkokomponentti.

Edelleen Energiavirasto voi lain 29 b §:n 3 momentin mukaan myöntää verkonhaltijalle enintään viiden vuoden pituiseksi määräajaksi poikkeusluvan omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää muita kuin 2 momentissa tarkoitettuja energiavarastoja, jos verkonhaltija tarvitsee tällaisia energiavarastoja täyttääkseen vastuunsa sähköverkkonsa varmastasta, luotettavasta ja tehokkaasta käytöstä tai, jos kantaverkonhaltija tarvitsee tällaisten energiavarastojen tuottamia taajuuteen vaikuttamattomia lisäpalveluja täyttääkseen vastuunsa sähköverkkonsa varmastasta, luotettavasta ja tehokkaasta käytöstä. Poikkeuslupa voidaan myöntää, jos:

- 1) verkonhaltija ei ole voinut hyväksyä verkonhaltijan järjestämässä avoimessa, läpinäkyvässä ja syrjimättömässä tarjouskilpailussa, jonka ehdot Energiavirasto on vahvistanut ennen tarjouskilpailun aloittamista, tällaisten energiavarastojen palvelujen tuottamisesta tehtyjä tarjouksia tai jos palvelujen tuottamisesta ei tarjouskilpailussa ole saatu kohtuullisiin kustannuksiin perustuvia ja oikea-aikaisia tarjouksia;
- 2) mainittuja energiavarastoja ei käytetä sähkön hankintaan tai toimitukseen sähkömarkkinoilla; ja
- 3) poikkeus on tarpeen, jotta verkonhaltija voi huolehtia sähköverkkonsa varmastasta, luotettavasta ja tehokkaasta käytöstä.

Pykälän 4 momentissa säädetään Energiaviraston velvollisuudesta toteuttaa 3 momentissa tarkoitettua poikkeusluvan saaneen verkonhaltijan vastuualueella ennen poikkeusluvan päättymistä julkinen kuuleminen momentissa tarkoitettujen energiavarastojen palvelujen saatavuudesta sen selvittämiseksi, onko energiavarastojen palveluja riittävästi saatavilla ja onko muilla osapuolilla kiinnostusta investoida tällaisiin energiavarastoihin. Julkinen kuuleminen on toteutettava 3 momentin 1 kohdan mukaisesti järjestetyn tarjouskilpailun jälkeen. Jos tarjouskilpailu ja julkinen kuuleminen Energiaviraston arvion mukaan osoittavat, että muut osapuolet kykenevät tuottamaan 3 momentissa tarkoitettujen energiavarastojen palveluja vastuualueella kustannustehokkaasti, Energiaviraston tulee velvoittaa verkonhaltija luopumaan mainituista energiavarastoistaan asteittain 18 kuukauden kuluessa poikkeusluvan päättymisestä. Luopumismenettelyyn ja verkonhaltijalle energiavarastoistaan luopumisesta määrättävään korvaukseen sovelletaan, mitä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 24 §:ssä säädetään toimenpiteistä sähköverkkoluvan peruuttamisen johdosta.

Pykälän 6 momentin mukaan Energiavirasto voi myös antaa tarkempia määräyksiä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettua tarjouskilpailun järjestämisestä.

Kyse on hakemuksesta annettavista päätöksistä, joiden tulee valtion maksuperustelain 4 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan olla maksullisia suoritteita, jollei maksuttomuudelle ole perusteltua syytä. Lisäksi suoritteet liittyvät vastaanottajien taloudelliseen toimintaan, joiden on maksuperustelain 4 §:n 2 momentin mukaisesti erityisesti oltava maksullisia. Hallituksen esityksessä (hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi, HE 318/2022 vp) ei ole otettu kantaa suoritteiden maksuttomuuteen tai omakustannusarvosta poikkeamiselle. Sähkömarkkinalain 116 § mukaan lain mukaiset ministeriön ja Energiamarkkinaviraston suoritteet ovat maksullisia. Omakustannusarvosta poikkeamiselle ei ole olemassa myöskään maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaisia perusteita. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetuksessa säädetään maksu kyseisille suoritteille. Kyseessä on uusi maksu.

Energiavarastoja koskeva säännös on tullut voimaan 1. kesäkuuta 2023 ja näin ollen tarvittavat muutokset maksuasetukseen ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Energiaviraston myöntämän energiavaraston omistamista, kehittämistä, hallinnointia ja käyttöä koskevan lupa- ja poikkeuslupapäätöksen maksu ja maksun perusteet

Energiaviraston arvion mukaan poikkeuslupahakemusten määrä on alkuvaiheessa vähäinen, mutta kiinteiden varastojen omistamista koskevia lupahakemuksia odotetaan useimmilta verkonhaltijoilta. Lupamenettelyihin käytettävä työmäärä riippuu lupahakemuksen tyypistä.

Kiinteiksi verkkokomponenteiksi katsottavien energiavarastojen osalta viraston arviointi kohdistuu komponenttiryhmäkohtaisiin perusteisiin, jolla energiavarasto luokitellaan kiinteäksi komponentiksi ja arviointi on pääsääntöisesti hyvin yksiselitteinen. Yhtiöt käyttävät usein samoja komponentteja ja harkintaa tehdään siten vain kerran komponenttiryhmää kohden, eikä samaa harkintaa ole siten tarvetta tehdä uudelleen jokaisen lupahakemuksen osalta. Verkonhaltija voi hakea yhdellä hakemuksella luvan kaikille käytössään oleville kiinteiksi komponenteiksi katsottaville energiavarastoille. Energiavirasto arvioi, että verkonhaltijan oikeutta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää kiinteäksi komponentiksi katsottavaa energiavarastoa koskevan lupapäätöksen käsittelyyn ja päätöksen antamiseen käytettävä työmäärä olisi keskimäärin noin 5 tunnin suuruinen. Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetukseen uutena lisättävän lupapäätöksen omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää kiinteäksi komponentiksi katsottavaa energiavarastoa hinnaksi säädettäisiin 450 euroa.

Sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön vaatimuksen täyttämisen edellyttämien energiavarastojen, sekä kantaverkonhaltijan sähköverkon varmaan, luotettavaan ja tehokkaaseen käyttöön tarvitsemien taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalveluiden tuottamiseen tarvittavien energiavarastojen osalta viraston arviointi on selvästi laajempi. Arvio pohjautuu siihen, että luvan myöntämisestä aiheutuva työmäärä koostuu kiinteiden komponenttien arvioinneista ja rajanvedosta, mitkä luvanvaraisiksi kiinteiksi komponenteiksi katsotaan, poikkeusluvan myöntämisestä aiheutuva työmäärä pääasiassa sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellytysten arvioinnista, sekä molempien päätösten valmisteluun liittyvistä työtehtävistä, kuten arvioinnista, mahdollisesta täydennyksestä, esittelystä, arkistoinnista ja tiedoksiantomenettelystä. Koska kyseessä on uusi lupatyyppe, on vertailukohtana esitetyille arvioille käytetty hanke-lupahakemusten käsittelyä. Yhdessä päätöksessä käsiteltäisiin yksi hankehakemus, jollaiseen voisi sisältyä esimerkiksi useita pienempiä varastoja laajemmalla alueella tai yksi iso varasto. Energiavirasto arvioi, että varmaa, luotettavaa ja tehokasta sähköverkon käyttöä varten vaadittavien energiavarastojen poikkeuslupapäätöksen käsittelyyn ja päätökseen antamiseen käytettävä työmäärä olisi keskimäärin noin 44 tunnin suuruinen. Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetukseen uutena lisättävän poikkeuslupapäätöksen omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää muita kuin kiinteäksi verkkokomponentiksi katsottavia energiavarastoja säädettäisiin hinnaltaan 4 000 euroa.

Pykälän 4 momentissa Energiavirastolle säädetty velvollisuus toteuttaa 3 momentissa tarkoitettun poikkeusluvan saaneen verkonhaltijan vastuualueella ennen poikkeusluvan päättymistä julkinen kuuleminen momentissa tarkoitettujen energiavarastojen palvelujen saatavuudesta sen selvittämiseksi, onko energiavarastojen palveluja riittävästi saatavilla ja onko muilla osapuolilla kiinnostusta investoida tällaisiin energiavarastoihin,

ei sisältyisi poikkeusluvan hintaan vaan se toteutettaisiin viraston normaalina valvonta-tehtävänä.

Maksujen osalta on lisäksi huomioitava, että ne pohjautuvat uuteen sääntelyyn. Energiavirastolla on vahva kokemus uuden lainsäädännön toimeenpanosta, ja kokemuksen mukaan uuden hakemustyyppin käsittely on poikkeuksetta työlästä. Sääntelyn ollessa uusi kokonaisuus niin toiminnanharjoittajille kuin viranomaisellekin, ei soveltamiskäytäntöä ole vielä olemassa. Uuteen sääntelyyn perustuvat hakemukset ovat usein teknisten yksityiskohtien osalta puutteellisia ja vaativat useita täydennyskierroksia. Edes hyvin huolellisella ja ennakoivalla ohjeistuksella ei voida aina välttyä siltä, että hakemuskäsittelyn yhteydessä ratkaistavaksi tuleekin teknisten yksityiskohtien osalta sellaisia asioita, joista ei ole vielä soveltamiskäytäntöä, ja jotka on linjattava harkiten toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi.

Hakemusmaksut	Euroa
Päätös verkonhaltijan oikeudesta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää kiinteäksi verkkokomponentiksi katsottavia energiavarastoja	450
Päätös verkonhaltijan oikeudesta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää muita kuin kiinteäksi verkkokomponentiksi katsottavia energiavarastoja	4 000

2 Päästökauppalaki (1270/2023)

Päästökauppalain mukaisiin suoritteisiin esitetään seuraavia muutoksia

Maksuasetuksen 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa oleva kumotun päästökauppalain säädösnumero 311/2011 on muutettava uuden, 1.1.2024 voimaan tulleen päästökauppalain säädösnumeroksi 1270/2023.

Maksuasetuksen 7 §:n 1 momentin johdantokappale ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä ilmenisi selkeämmin kaikkien kyseisessä momentissa mainittujen päätösten pohjautuminen päästökauppalain sääntelyyn. Ehdotettu muutos ei vaikuta johdantokappaleen asiasisältöön. Nykysääntelyssä päästökauppalain mukaisuus on nimenomaisesti mainittu kasvihuonekaasujen päästölupien ja tarkkailusuunnitelmien yhteydessä, joten muutos ehdotetaan tehtäväksi johdonmukaisuussyistä. Samalla poistettaisiin suomen- ja ruotsinkielisten säädöstekstien väliset ristiriidat voimassa olevasta asetuksesta.

Maksuasetuksen 7 §:n 2 momentin ensimmäinen virke ehdotetaan poistettavaksi. Neljännen päästökauppakauden alussa kaikki päästöluvut erotettiin erillisillä päätöksillä päästöluviksi ja tarkkailusuunnitelmiksi, eikä tällaista erottelua ole enää tarpeen tehdä jatkossa. Uusille laitoksille myönnetään päästöluvut ja hyväksytään tarkkailusuunnitelmat nykyisin erillisillä päätöksillä niiden mukaan tulosta alkaen. Samalla muutetaan yksi sana kyseisen momentin jäljelle jäävän osan ruotsinkielisestä versiosta vastaamaan paremmin suomenkielistä säännöstä.

Päästökauppalain mukaisiin maksutta jaettavia päästöoikeuksia koskevia hakemuksia sekä päästöoikeuksien ilmaisjaon tuotantotasoraportin käsittelyä koskeviin maksuihin

ehdotetaan jäljempänä esitettyjä korotuksia. Korotuksia perustellaan sillä, että kyseiset suoritteet ovat osoittautuneet alijäämäisiksi tarkasteltaessa suoritteiden kustannusvastavuutta kolmen edellisen vuoden ajalta. Alun perin arvioitu työtuntimäärä suoritetta kohden on osoittautunut liian matalaksi.

Maksuasetuksen 7 §:n 1 momentin 19 kohdan mukaisen päästöoikeuksien ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen hinnaksi esitetään 2 500 euroa.

Maksuasetuksen 7 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisen päästöoikeuksien ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymisestä annetun päätöksen muuttamista koskevan päätöksen hinnaksi esitetään 2 000 euroa.

Maksuasetuksen 9 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisen tuotantotasaraportin vuotuiseksi käsittelymaksuksi esitetään 560 euroa.

Meriliikenteen harjoittajan päästöoikeustilin tausta, maksu ja maksun perusteet

Meriliikenne liitetään 1.1.2024 alkaen asteittain osaksi EU:n nykyistä päästökauppajärjestelmää. Meriliikenteeseen sovelletaan pitkälti samoja menettelyjä kuin laitojen ja lentoliikenteen päästökauppaan. Päästöoikeuksien hallinta, kaupankäynti ja tilisiirrot tapahtuvat unionin rekisterissä. Voimassa olevan maksuasetuksen 8 §:n 1 momentin mukaisilla rekisterimaksuilla katetaan sekä EU:n päästöoikeuksien, Kioton pöytäkirjan mukaisten hankeyksiköiden ja lentoliikenteen päästöoikeuksien kauppaa ja velvoitteita varten ylläpidetyn päästökaupparekisterin (ns. unionin rekisteri) että Kioto-yhteensopivan päästökaupparekisterin hallinnosta, asiakaspalvelusta ja turvallisuuden ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Meriliikenteen päästöoikeustileistä arvioidaan aiheutuvan vastaavat kustannukset kuin laitojen ja lentoliikenteen päästöoikeustileistä.

Maksuasetuksen 8 §:n 1 momentin 5 kohtaan esitetään siten lisättäväksi meriliikenteen harjoittajan päästöoikeustilin vuosittainen käyttömaksu. Energiavirasto arvioi, että meriliikenteen harjoittajan päästöoikeustilien hallinnointi vastaa hyvin pitkälle lentoliikenteen päästöoikeustilien hallinnointia. Vuosimaksun suuruudeksi työ- ja elinkeinoministeriö esittää 1 600 euroa.

Hakemusmaksut	Euroa
Päätös päästöoikeuksien ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymisestä	2 500
Päätös päästöoikeuksien ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymisestä annetun päätöksen muuttamisesta	2 000
Tuotantotasaraportin vuotuinen käsittelymaksu	560
Laitoksen, jonka hiilidioksidipäästöt ovat yli 50 000 mutta enintään 500 000 tonnia vuodessa, ilma-aluksen käyttäjän ja meriliikenteen harjoittajan päästöoikeustilin käyttömaksu	1 600

3 Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista (393/2013)

3.1 Päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymisestä ja kyseisen päätöksen muuttamisesta

Tausta

Energiavirasto valvoo kestävyyslain noudattamista, sekä hoitaa muut mainitussa laissa säädettyt tehtävät. Kestävyyslain 14 §:n mukaan Energiavirasto hyväksyy toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän, jos hakemuksessa on osoitettu, että laissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lisäksi kestävyyslain 17 §:n mukaan Energiavirasto voi toiminnanharjoittajan hakemuksesta muuttaa toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymistä koskevaa päätöstä, jos kestävyysjärjestelmässä on tapahtunut pysyväksi katsottava muutos.

Kestävyyslaki on luonteeltaan pääasiassa puitelaki, jonka soveltaminen perustuu ennen kaikkea muualla lainsäädännössä säädettyihin velvoitteisiin. Säädökset, joihin kestävyyslakia sovelletaan, on lueteltu kestävyyslain 2 §:ssä. Kestävyyslaista oli kuitenkin jäänyt puuttumaan viittaus sähköverolakiin sähköverolain muutoksen yhteydessä, minkä vuoksi eräät sähköverolain mukaiset verovelvolliset eivät täyttäneet kestävyyslain 4 §:n 13 kohdassa säädettyä toiminnanharjoittajan määritelmää, eivätkä siten pystyneet hakemaan kestävyysjärjestelmän hyväksyntää Energiavirastolta. Puute lainsäädännössä koski lämmitys- ja työkonebiokaasun tuottajia, joiden biokaasun tuotanto on yli 1 GWh vuodessa, mutta joiden laitosten kokonaislämpöteho on alle 2 MW. Myös nämä toiminnanharjoittajat voivat biokaasun kestävyuden osoittamiseksi hakea kestävyysjärjestelmän hyväksyntää Energiavirastolta.

Kestävyyslain muutoslailla 1272/2023 kestävyyslain 2 §:ään lisättiin viittaus sähköverolakiin, ja siten kestävyyslain soveltamisalaa laajennettiin koskemaan myös eräitä sähköverolain mukaisia verovelvollisia. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2024.

Kyse on hakemuksesta annettavista päätöksistä, joiden tulee valtion maksuperustelain 4 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan olla maksullisia suoritteita, jollei maksuttomuudelle ole perusteltua syytä. Lisäksi suoritteet liittyvät vastaanottajien taloudelliseen toimintaan, jollaisten on maksuperustelain 4 §:n 2 momentin mukaisesti erityisesti oltava maksullisia. Kestävyyslain 41 §:ssä tai kestävyyslain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 13/2013 vp) tai edellä mainitun kestävyyslain muutoslakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 72/2023 vp) ei ole otettu kantaa suoritteiden maksuttomuuteen tai omakustannusarvosta poikkeamiselle. Omakustannusarvosta poikkeamiselle ei ole olemassa myöskään maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaisia perusteita. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetuksessa säädetään maksu kyseisille suoritteille. Kyseessä on uusi maksu.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa selvyyden vuoksi, että maksuasetuksen 4 §:n 12 kohdan e ja f alakohtia on tarkoitus soveltaa myös nyt ehdotettaviin rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksiin ja kyseisten päätösten muutospäätöksiin.

Toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen maksu ja maksun perusteet

Hallituksen esityksen 72/2023 mukaisen arvion perusteella sähköverolain nojalla verovelvollisia lämmitys- ja työkonebiokaasun tuottajia, joiden biokaasun tuotanto on yli 1

GWh vuodessa, mutta joiden laitosten kokonaislämpöteho on alle 2 MW, on noin 20–30 kappaletta. Tällä perusteella Energiavirasto on maksua arvioidessaan arvioinut rajoitettuja kestävyysjärjestelmien hyväksymishakemuksia tulevan ainakin alkuvaiheessa noin 25 kappaletta.

Energiavirasto arvioi, että rajoitetun toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen käsittelyyn ja päätökseen antamiseen käytettävä työmäärä olisi noin 18 tunnin suuruinen. Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetukseen uutena lisättävän toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen hinnaksi säädettäisiin 1 400 euroa.

Arvio pohjautuu siihen, että rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymishakemuksen työmäärä koostuu kestävyysjärjestelmän hyväksymiselle kestävyyslaissa asetettujen edellytysten tutkimisesta, sekä päätöksen valmistelun liittyvistä työtehtävistä, kuten arvioinnista, täydennyksestä, esittelystä, arkistoinnista ja tiedoksiantomenettelystä. Vertailukohtana esitetyille arvioille on käytetty laajan kestävyysjärjestelmän hyväksymishakemuksen, sekä suppean kestävyysjärjestelmän hyväksymishakemuksen käsittelyä. Pääosin uudet sähköverolain mukaiset toiminnanharjoittavat ovat sellaisia, joihin ei sovelleta kasvihuonekaasupäästövähennystä ja raaka-aineen alkuperää koskevia kriteereitä, ja jotka harjoittavat hyvin pienen mittakaavan toimintaa. Tämän vuoksi myös Energiaviraston kestävyysjärjestelmien hyväksyntää koskeva käsittely olisi rajoitetumpaa ja työmäärä muihin kestävyysjärjestelmän hyväksyntää koskeviin päätöstyypeihin nähden siten pienempi.

Toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen maksu ja maksun perusteet

Energiavirasto arvioi, että rajoitetun toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen käsittelyyn ja päätöksen antamiseen käytettävä työmäärä olisi noin 15 tunnin suuruinen. Energiavirasto on maksua arvioidessaan arvioinut kestävyysjärjestelmien muutoshakemuksia tulevan noin 10 kappaletta lähivuosina. Arvio perustuu Energiaviraston kokemukseen muutoshakemusten määrästä suhteessa hyväksytyihin kestävyysjärjestelmiin. Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetukseen uutena lisättävän toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen hinnaksi säädettäisiin 1200 euroa.

Arvio pohjautuu siihen, että rajoitetun kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen työmäärä vastaa pitkälti hyväksymispäätöksen työmäärää. Rajoitetun kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen työmäärä koostuu kestävyyslaissa asetettujen edellytysten tutkimisesta ilmoitetun muutoksen osalta, sekä päätöksen valmisteluun liittyvistä työtehtävistä kuten arvioinnista, täydennyksistä, esittelystä, arkistoinnista ja tiedoksiantomenettelystä.

Laajan/suppean kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen hinta on puolet kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen hinnasta. Edellä kuvatulla tavalla rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöstä on supistettu verrattuna laajaan/suppeaan kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätökseen. Rajoitetun kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen käsittelyyn vaadittava työmäärä ei kuitenkaan vähene vastaavalla tavalla kuin laajan/suppean kestävyysjärjestelmän muutospäätöksen käsittelyssä verrattuna tällaisen hyväksymispäätöksen käsittelyyn. Rajoitetun kestävyysjärjestelmän muutoshakemuksen käsittely pääpiirteittäin sisältää samat työvaiheet ja vaatii saman työmäärän kuin

hyväksymishakemuksessa. Laajojen/suppeiden kestävyysjärjestelmien muutoshakemuksissa muutetaan yleensä vain osaa kestävyysjärjestelmästä, ja siten käsittelystä jää pois monia hyväksymispäätöksessä työllistäviä osa-alueita (esimerkiksi kasvihuonekaasupäästövähennystä ja raaka-aineen alkuperää koskevat käsittelyt). Tyypillisesti muutoksia laajoihin/suppeisiin kestävyysjärjestelmiin ovat yhden tai kahden raaka- tai polttoaineen lisääminen järjestelmään, prosessien kuvauksen päivitys tai muutokset menettelyissä laitoksella. Rajoitetuissa kestävyysjärjestelmissä muutokset puolestaan koskevat laajempaa osaa koko kestävyysjärjestelmästä, kun otetaan huomioon toiminnan ja kestävyysjärjestelmän pieni mittakaava. Lisäksi hakemuksen hallinnointiin Energiasivustossa, esimerkiksi hakemuksen täydennyttämiseen ja päätöksen kirjoittamiseen, kuuluu tietty määrä aikaa muutoksen laajuudesta riippumatta. Rajoitetun kestävyysjärjestelmän käsittelyssä hallinnointiin kulunut aika on siten suhteessa suurempi kuin suppean tai laajan muutoshakemuksen osalta. Sen vuoksi rajoitetun muutospäätöksen hinta on lähes saman suuruinen kuin rajoitetun hyväksymispäätöksen hinta.

Hakemusmaksu	Euroa
Päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymisestä	1 400
Päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymistä koskevan päätöksen muuttamisesta	1 200

4 Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010)

4.1 Päätös tuotantotuen maksamisesta tuulivoimalalle

Uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain mukaisiin suoritteisiin esitetään seuraava muutos

Maksuasetuksen 4 §:n 11 kohdan e alakohdan mukaisen tuotantotuen maksamisesta tuulivoimalalle annettavan päätöksen hinnaksi esitetään 450 euroa.

Tuotantotuen maksamisesta tuulivoimalalle annettavan päätöksen maksu ja maksun perusteet

Tuotantotukilain mukaisen maksuspäätöksen hakemuskäsittelyyn ja päätöksen antamiseen käytettävä työmäärä on viime aikoina lisääntynyt ja tulee lisääntymään siten, että keskimääräinen hakemuskäsittelyaika päätöksen antamiseen on noin 5,5 tuntia. Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että maksuasetusta muutetaan siten, että tuulivoimalan maksuspäätöksen hintaa nostetaan sadalla eurolla aiemmasta 350 eurosta 450 euroon.

Arvio työmäärän lisääntymisestä pohjautuu siihen, että muun muassa lisääntyneet negatiiviset sähkön markkinahinnat, varttitaseen käyttöönotto sekä tuotantotukilain mukaisen uutuusvaatimuksen arvioiminen ikääntyvien voimalaitosten huolto- ja kunnos-

tustöiden yhteydessä lisäävät maksatushakemusten käsittelyaikaa sekä maksatushakemusten ohjeistuksiin liittyvää tarvetta. Lisäksi tuotantotuen sähköinen asiointijärjestelmä (SATU), joka on otettu käyttöön vuonna 2011, on vaatinut ja tulee vaatimaan päivitystarpeita tulevina vuosina, jotta se palvelee tuotantotuen maksatushakemusprosessia tukijärjestelmän loppuun asti 2030-luvulle. SATU-järjestelmän toimiminen vaatii myös Energiaviraston järjestelmäympäristössä olevien palveluiden ylläpitämistä, joista osa palvelee enää vain SATU-järjestelmää.

Kyseistä tuotantotuen maksatuspäätöksen hintaa on tarkistettu viimeksi vuonna 2016, jonka vuoksi 8 vuoden jälkeen tehtävä hinnan tarkentaminen vastaamaan nykyistä kustannustasoa on perustelua.

Hakemusmaksu	Euroa
Päätös tuotantotuen maksamisesta tuulivoimalalle	450

Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiaviraston yhteistyönä.

Asetusehdotus lähetettiin poikkeuksellisesti lyhyelle 3 viikon lausuntokierrokselle Lausuntopalvelu.fi kautta. Lausuntoaika on lyhyempi, koska muutokset ovat rajallisia ja yksinkertaisia, minkä lisäksi asetus on tarpeen saada voimaan mahdollisimman pian. Lausuntopyyntö lähetettiin erityisesti seuraaville tahoille: Bioenergia ry, Energiavirasto, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Energiateollisuus ry, Finnair Oyj, Kemianteollisuus ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Metsäteollisuus ry, Paikallisvoima ry, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Suomen Tuulivoimayhdistys ry, Suomen varustamot ry sekä valtiovarainministeriö.

Asetusehdotusta ei ole tarpeen käsitellä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Esitys

Esitetään, että työ- ja elinkeinoministeriö antaa asetuksen Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023–2025 annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen (1217/2022) muuttamisesta.

Liite 1: Laskelma suoritteiden omakustannusvastaavuuksista

Päätös verkonhaltijan taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalveluiden hankintavelvollisuutta koskevasta poikkeuksesta sekä päätös jakeluverkonhaltijan joustopalveluiden hankintavelvollisuutta koskevasta poikkeuksesta

Molempien suoritteiden perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 11 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 88,65 euroa/tunti, saadaan yhden suoritteen kustannukseksi tarkasti ottaen 975,15 euroa.

Tuotot (1 000 euroa/kpl)	1 000 €
Kustannukset (11 h/kpl x 88,65 euroa/h) = 975 euroa/kpl)	975 €
Kustannusvastaavuus	102,5 %

Päätös verkonhaltijalle myönnettävästä luvasta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää kiinteäksi komponentiksi katsottavia energiavarastoja

Suoritteen perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 5 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 88,68 euroa/tunti, saadaan yhden suoritteen kustannukseksi tarkasti ottaen 443,39 euroa.

Tuotot (450 euroa/kpl)	450 €
Kustannukset (5 h/kpl x 88,68 euroa/h) = 443 euroa/kpl)	443 €
Kustannusvastaavuus	101,5 %

Päätös verkonhaltijalle myönnettävästä luvasta omistaa, kehittää, hallinnoida ja käyttää muita kuin kiinteäksi verkkokomponentiksi katsottavia energiavarastoja (sähköverkon varmaan, luotettavaan ja tehokkaaseen käyttöön tarvittavaa energiavarastoa)

Suoritteen perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 44 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 88,68 euroa/tunti, saadaan yhden suoritteen kustannukseksi tarkasti ottaen 3 901,90 euroa.

Tuotot (4 000 euroa/kpl)	4 000 €
Kustannukset (44 h/kpl x 88,68 euroa/h) = 3 902 euroa/kpl)	3 902 €
Kustannusvastaavuus	102,5 %

Päätös päästöoikeuksien ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymisestä

Suoritteen perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 28 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 87,37 euroa/tunti, ja otetaan huomi-

oon muut suoritekohtaiset erilliskulut 36 €/suorite, saadaan yhden suoritteiden kustannukseksi tarkasti ottaen 2 482,14 euroa. Suoritteeseen liittyvät erilliskulut ovat ilmaisjakopäästösten teknisesti monimutkaisten laitosten hakemuskäsittelyyn liittyviä ostopalveluita. Euromäärä perustuu historialliseen toteumaan.

Tuotot (2 500 euroa/kpl)	2 500 €
Kustannukset (28 h/kpl x 87,37 euroa/h + 36 euroa/kpl) = 2 482 euroa/kpl)	2 482 €
Kustannusvastaavuus käytännössä	100 %

Päätös päästöoikeuksien ilmaisjaon tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymisestä annetun päätöksen muuttamisesta

Suoritteiden perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 22 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 87,37 euroa/tunti, ja otetaan huomioon muut suoritekohtaiset erilliskulut 50 €/suorite, saadaan yhden suoritteiden kustannukseksi tarkasti ottaen 1 972,14 euroa. Suoritteeseen liittyvät erilliskulut ovat ilmaisjakopäästösten teknisesti monimutkaisten laitosten hakemuskäsittelyyn liittyviä ostopalveluita. Euromäärä perustuu historialliseen toteumaan.

Tuotot (2 000 euroa/kpl)	2 000 €
Kustannukset (22 h/kpl x 87,37 euroa/h + 50 euroa/kpl) = 1 972 euroa/kpl)	1 972 €
Kustannusvastaavuus	101,4 %

Tuotantotasoraportin vuotuinen käsittelymaksu

Suoritteiden perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 6 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 87,37 euroa/tunti, ja otetaan huomioon muut suoritekohtaiset erilliskulut 36 €/suorite, saadaan yhden suoritteiden kustannukseksi tarkasti ottaen 559,93 euroa. Suoritteeseen liittyvät erilliskulut ovat ilmaisjakopäästösten teknisesti monimutkaisten laitosten hakemuskäsittelyyn liittyviä ostopalveluita. Euromäärä perustuu historialliseen toteumaan.

Tuotot (560 euroa/kpl)	560 €
Kustannukset (6 h/kpl x 87,37 euroa/h + 36 euroa/kpl) = 560 euroa/kpl)	560 €
Kustannusvastaavuus	100 %

Meriliikenteen harjoittajan päästöoikeustilin vuosittainen käyttömaksu

Suoritteiden perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 18 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 83,6 euroa/tunti, ja otetaan huomioon muut suoritekohtaiset erilliskulut 83 €/suorite, saadaan yhden suoritteiden kustannukseksi

tarkasti ottaen 1 588,21 euroa. Suoritteeseen liittyvät erilliskulut koostuvat käänöksistä ja REKA-järjestelmän päivityksistä meriliikenteen vuoksi.

Tuotot (600 euroa/kpl)	1 600 €
Kustannukset (18 h/kpl x 83,6 euroa/h + 83 euroa/kpl) = 1 588 euroa/kpl)	1 588 €
Kustannusvastaavuus	100 %

Päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymisestä

Suoritteen perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 18 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 78,69 euroa/tuntia, saadaan yhden suoritteen kustannukseksi tarkasti ottaen 1 416,44 euroa.

Tuotot (1 400 euroa/kpl)	1 400 €
Kustannukset (18 h/kpl x 78,69 euroa/h) = 1 416 euroa/kpl)	1 416 €
Kustannusvastaavuus	98,8 %

Päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen muuttamisesta

Suoritteen perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 15 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 78,69 euroa/tuntia, saadaan yhden suoritteen kustannukseksi tarkasti ottaen 1 180,35 euroa.

Tuotot (1 200 euroa/kpl)	1 200 €
Kustannukset (15 h/kpl x 78,69 euroa/h) = 1 180 euroa/kpl)	1 180 €
Kustannusvastaavuus	101,7 %

Päätös tuotantotuen maksamisesta tuulivoimalalle

Suoritteen perusteena oleviksi henkilötyötunneiksi on virasto arvioinut 5,5 tuntia. Kun käytetään henkilötyötunnin kokonaistuntihintana 78,69 euroa/tunti, ja otetaan huomioon muut suoritekohtaiset erilliskulut 25 €/suorite, saadaan yhden suoritteen kustannukseksi tarkasti ottaen 457,8 euroa. Suoritteeseen liittyvät erilliskulut koostuvat SATU-järjestelmän vuotuisista ylläpitokustannuksista.

Tuotot (450 euroa/kpl)	450 €
Kustannukset (5,5 h/kpl x 78,69 euroa/h + 25 euroa/kpl) = 458 euroa/kpl)	458 €
Kustannusvastaavuus	98,3 %